گزارش ۲

نرگس گودرزی

گزارش «جوان» از نشست کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در خصوص کتب درسی

متخلفان حوزه کتب درسی از آموزش‌وپرورش شاکی شدند!

نشست کمیسیون اصل ۹۰ با موضوع بررسی راهکارهای رفع موانع حقوقی و قضایی جهت برخورد با متخلفان در حوزه آموزش و پرورش و نشر کتاب برگزار شد. در این نشست که با حضور اعضای کمیسیون اصل ۹۰ مجلس و نمایندگانی از وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش و دیوان عدالت اداری برگزار شد به مشکلات موجود در زمینه نشر کتب آموزشی و موانع حقوقی و قضایی جهت برخورد با متخلفان در این حوزه پرداخته و قرار شد تا کارگروه مشترک تشکیل و اولین جلسه این کارگروه تا حدود یکماه آینده برگزار شود. واقعیت آن است که برخی خلأهای قانونی، دست مقام‌های نظارتی و مجری را برای برخورد با متخلفان در حوزه کتب آموزشی بسته است. این مسئله در کنار کم‌توجهی به تغییر محتوای درسی مشکلات را در این حوزه دوچندان کرده‌است.

مصطفی میرسلیم، عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در نشست کمیسیون اصل ۹۰ با موضوع بررسی راهکارهای رفع موانع حقوقی و قضایی جهت برخورد با متخلفان در حوزه آموزش و پرورش و نشر کتاب با تأکید بر ضرورت برخورد جدی با متخلفان در حوزه کتب درسی، خطاب به نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این جلسه که اعلام کرد در برخی از موارد جواب شکایت وزارت ارشاد به نتیجه‌ای نمی‌رسد و حتی مجبور به پرداخت خسارت نیز می‌شویم، گفت: نباید در این زمینه منفعلانه برخورد کرد و ضروری است تا مطالبات در این حوزه از دیوان عدالت اداری به صورت جدی پیگیری شود. وی با اشاره به حساسیت‌ها در حوزه فرهنگی افزود: ممکن است تصمیم‌گیری در خصوص رأی قاطع برای برخورد با متخلفان حوزه آموزش و پرورش و نشر کتاب به دلیل برخی تعاریف قانونی و برداشت‌های متفاوت یا عدم شناخت و تسلط قاضی به حوزه فرهنگ و ارشاد، در نهایت به نفع متخلف باشد، اما باید توجه داشت که اگر دستگاه متولی در این زمینه به درستی عمل نکند مجلس وزیر را مورد سؤال قرار می‌دهد که به قانون اساسی بی‌توجه بوده‌است.

■ پیشگیری از مصوبات ابهام‌زا قبل از درمان

نماینده دیوان عدالت اداری نیز در پاسخ به این انتقادات به ابهامات متعدد در زمینه تخلفات حوزه نشر اشاره کرد و گفت: این ابهامات باید مورد بررسی قرار گیرد و کمیسیون اصل ۹۰ به این موضوع ورود پیدا کند.

وی با اشاره به پراکندگی و تکثر در نظام تصمیم‌گیری گفت: نباید نظام تصمیم‌گیری در اختیار اشخاص متعدد باشد. این مقام مسئول در دیوان عدالت اداری در بخش دیگری از اظهارات خود به ضرورت ورود قوه قضائیه به ترک فعل مدیران اشاره کرد و گفت: در حوزه نشر کتاب هر مدیری که به وظایف خود عمل نکرد باید پاسخگو باشد. وی همچنین پایش مصوبات قبل از تصویب را از الزامات مهم برای جلوگیری از ابهامات گسترده در زمینه نشر کتاب عنوان کرد و گفت: با لحاظ کردن این موارد به مراتب مشکلات فعلی در زمینه نشر کتب درسی تقلیل پیدا می‌کند.

■ در تصمیم‌گیری‌های حوزه کتب درسی دغدغه‌های انقلابی داشته‌باشیم

سید محمود نبویان، نایب رئیس اول کمیسیون اصل ۹۰ مجلس نیز در این نشست با انتقاد از برخی رأی‌های صادره در حوزه نشر کتاب گفت: عنوان می‌شود که از حقوق مظلوم حمایت می‌کنیم، اما این سؤال را پاسخ دهید که کسی که برای ترویج نظام پهلوی کتاب نوشته چه نسبتی با مظلوم دارد. برخی اوقات در برخی از رأی‌های صادره این سؤال پیش می‌آید که نسبت قاضی با انقلاب چیست و باید دید چه میزان دغدغه انقلاب دارند. وی با اشاره به تجدید چاپ عکس یکی از افراد ضد انقلاب در کتب درسی گفت: چرا باید شاهد چنین اشتباهاتی باشیم و مدیری بترسد که دیوان عدالت اداری چه رأیی صادر می‌کند. نبویان در ادامه افزود: با تشکیل کارگروه مشترک می‌توان خلأ قانون را جبران کرد و اگر مصداقی مشکل داریم آن را حل کنیم.

■ ضرورت شناخت کافی تصمیم‌گیران از حوزه‌های فرهنگی

نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز با اشاره به برداشت متفاوت قضات گفت: باید تناسب بین جرم و مجازات باشد. زمانی که شخصی لحاظ محتوایی خسارتی به جامعه وارد می‌کند این ضربه به کل فرهنگ جامعه است و لذا باید این مسائل برای قاضی تبیین شود تا با شناخت بیشتر احکام صادره در زمینه تخلفات حوزه نشر کتب درسی دقیق‌تر باشد.

وی با بیان اینکه در برخی اوقات به عنوان مثال کتابی که وزارت ارشاد به آن در سال ۹۵ مجوز داده در چند سال بعد امکان انتشار به لحاظ برخی تغییرات محتوایی ندارد، گفت: قاضی در این موارد باید توجیه شود.

■ غفلت از تعمیق باورهای دینی و فرهنگی در محتوای بسیاری از کتب درسی

نصرالله پژمانفر، رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی نیز در حاشیه این نشست در پاسخ به سؤال خبرنگار جوان در خصوص محتوای کتب درسی گفت: این موضوع از مسائل بسیار مهم همه کشورهاست که در کلیه مقاطع تا تحصیلات تکمیلی نیز مورد اهتمام سیاستگذاران قرار می‌گیرد و در واقع هر کشوری تلاش می‌کند تا بر اساس چارچوب‌ها و سیاست‌هایی که اسناد بالادستی تعیین کردند مسائلشان را تنظیم کنند.

وی با اشاره به اهمیت انتقال باورهای دینی در کتب درسی کشور گفت: در همه نظام‌ها از ظرفیت آموزش برای انتقال مسائل فرهنگی استفاده می‌کنند و باید توجه داشت که باورهای متضاد در حوزه دینی وجود نداشته باشد. رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بعضاً شاهد این بودیم که در تألیف کتب درسی توجه به باورهای دینی و فرهنگی کشور نشده‌است، افزود: نگاه غالب به تدوین کتاب رعایت استانداردهای بین‌المللی بوده که البته در بسیاری موارد سنخیتی با بومی‌سازی و فرهنگ ما ندارد.

پژمانفر با اشاره به اهمیت موضوع استکبارستیزی در کتب درسی که سال‌ها به عنوان یکی از مطالبات رهبری بود، گفت: این مسئله مهمی است که دانش‌آموزان ما بدانند چه کسانی در کشور کودتا و خیانت کردند.

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در بخش دیگری از اظهارات خود با حجم بسیار متراکم کتب درسی اشاره کرد و اظهار داشت: امروز با حجم بسیار متراکم محتوا رو به رو هستیم که نه در جهت مهارت‌ها و نه در جهت تعمیق باورهای دینی و فرهنگی است.

وی افزود: با نگاه کنکور محوری در فضای آموزش و پرورش مواجه هستیم و ضروری است تا محتوای کتب درسی تغییر و حجم کتاب‌ها کاهش یابد.

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی با اشاره به چالش‌های نظام آموزشی کشور و تأثیرات آن بر کاهش باورهای دینی نسل جوان گفت: دو نوع آموزش رسمی و آموزش پنهانی وجود دارد. در روش رسمی مستقیم به دانش‌آموز آموزش داده می‌شود، اما مسئله مهم دیگر آموزش پنهانی است که به نوعی انتقال‌دهنده باورها به نسل جوان است و در این زمینه خلأهایی وجود دارد.

گزارش یک

رضا علیپور

قوه‌قضائیه نسخه قانون تسهیل را پیچید

سازمان ثبت و کانون سردفتران ۳ هزار پذیرفته‌شده را از سردفتری منصرف کردند

در شرایطی که بعد از گذشت نزدیک به ۲۰ ماه از برگزاری آزمون سردفتری هنوز اکثر پذیرفته‌شدگان این آزمون حتی نمی‌دانند کی قرار است دوره کارآموزی چندین ماهه آنها شروع شود، آمارها خبر از انصراف بیش از ۳ هزار پذیرفته‌شده از تصدی منصب سردفتری می‌دهد

علی شیربند | میزان

آذرماه سال ۱۴۰۱ بود که بالاخره بعد از پنج سال وقفه آزمون سردفتری اسناد رسمی آن هم به واسطه تصویب قانون تسهیل صدور مجوزها برگزار شد. ماده ۳ قانون تسهیل مقرر داشته داوطلبانی که بتوانند حداقل ۷۰درصد امتیاز میانگین نمرات یک درصد حائزان بالاترین امتیاز را کسب کنند، به عنوان پذیرفته‌شده محسوب و جهت طی مراحل مقتضی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور معرفی می‌شوند. این قانون در حقیقت ماده ۵ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴ را اصلاح کرده که پیش از این جذب سردفتران را محدود به تعداد افراد مورد نیاز می‌کرد و تشخیص تعداد افراد مورد نیاز را نیز به پیشنهاد سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و تصویب وزارت‌دادگستری دانسته بود که آنها هم حداکثر می‌توانستند تا دو دفترخانه به دفاتر موجود در هر حوزه ثبتی، آن هم با رعایت مقررات اضافه کنند.

شیوه‌نامه قبلی جذب قضات موجب شده بود تا با انسداد مسیر پذیرش سردفتران جدید تنها راه تغییر چهره سردفتران دفاتر اسناد رسمی فوت یا استعفای سردفتران قدیمی باشد که آن هم عملاً با استفاده از ماده ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران به محلی برای فروش امتیاز دفاتر اسناد رسمی تبدیل شده‌بود.

■ چطور امیدها برای سردفتر شدن به سرعت از بین رفت

در این شرایط بود که با تصویب قانون تسهیل صدور مجوزها و برگزاری آزمون سردفتری در آذرماه سال ۱۴۰۱ امیدواری زیادی در بین دانش‌آموختگان حقوق برای اخذ منصب سردفتری ایجاد شد ولی از آنجایی که رسم است عشق آسان بنماید، اول ولی مشکل‌ها پیش آید از همان مرحله اول پذیرفته‌شدگان این آزمون با دردسرهای مختلفی روبه‌رو شدند که البته تا الان نیز ادامه داشته و موجب‌شده به‌رغم اینکه قرار بود بعد از قانون تسهیل مشکلات مربوط به تأسیس کسب و کارها تسهیل شود، ولی اکثر پذیرفته‌شدگان هنوز نتوانند دفاتر اسناد رسمی خود را تأسیس کنند.

اسفند ماه سال ۱۴۰۱ بود که اعلام شد ۹هزار و ۵۳۴ نفر توانسته‌اند با کسب امتیاز لازم در آزمون سردفتری اسناد رسمی پذیرفته شوند و البته از همان زمان هفت‌خان رستم بر سر راه آنها قرار گرفت و «چون فروآیی به وادی طلب پیشت آید هر زمانی صد تعب» در شرایطی که پذیرفته‌شدگان به سمت مسیر آزمایش‌های پزشکی قانونی هدایت می‌شدند، همزمان باید مدارک مختلفی را در درگاه ملی صدور مجوزها بارگذاری می‌کردند و از طرف دیگر سازمان ثبت وضعیت آنها را از مراجع ذیصلاح مورد استعلام قرار می‌داد. از همان ابتدا شرایط معطل کردن پذیرفته‌شدن سردفتری به شکلی جلو رفت که قبل از اینکه مراجع ذیصلاح بخواهند پاسخ خود را اعلام کنند بخش زیادی از پذیرفته‌شدگان که می‌دیدند قرار است چند ماه گرفتار آزمایش‌های پزشکی قانونی شوند، عطای سردفتری را به لقایش بخشیدند و انصراف خود را اعلام کردند.

در همین حین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نیز توانست با شکایت در دیوان عدالت اداری مسئله صدور مجوز سردفتری را از سامانه مجوزهای کسب‌وکار ذیل وزارت اقتصاد خارج کند و مراحل آن را به سایت سازمان ثبت و بعد از آن به اپلیکیشن خود به نام کاتب منتقل کند تا دستش برای تغییرات بعدی بازتر باشد.

■ اختبار سدی که بعد از یکسال شکسته شد

همه این رفت‌وآمدها موجب شد تا علاوه بر ۱۶۰ نفری که رد صلاحیت شده بودند ۱۰۵ نفر نیز تا آذرماه سال ۱۴۰۲ انصراف خود را از ادامه کسب منصب سردفتری اسناد رسمی اعلام کنند. در شرایطی که پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری سالگرد برگزاری آزمون را داشتند به چشم خود می‌دیدند، ولی هنوز حتی برای مصاحبه اختبار که به تازگی توسط سازمان ثبت برای آنها مقرر شده‌بود، نیز خبری نبود.

در حالی که روز به روز فشار پذیرفته‌شدگان برای تعیین تکلیف وضعیت خود در حال افزایش بود بالاخره خان عدم برگزاری اختبار نیز به نوعی شکسته شد و اندک اندک اختبارها برگزار شد. در ابتدای برگزاری اختبارها به تمام پذیرفته‌شدگان حداقل شش ماه دوره کارآموزی داده می‌شد و حتی برخی نیز برخلاف قانون مردود اعلام می‌کردند که همین مسئله موجب شد تا دوباره اعتراض‌ها شدت بگیرد. در هر صورت از آنجایی که طبیعتاً سازمان ثبت نمی‌توانست همه پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری را بدون صلاحیت اعلام کند، مجبور شد به شکلی طی اختبار بدون نیاز به دوره کارآموزی ابلاغ سردفتری را به بسیاری از دفتریاران سابق اعطا کند تا با راه دادن تعدادی هر چند اندک به جرگه سردفتران از فشارها مبنی بر اینکه چرا بعد از گذشت بیش از یکسال از برگزاری آزمون حتی یک نفر از پذیرفته‌شدگان نیز نتوانستند دفترخانه خود را تأسیس کنند، خارج شود.

■ بیش از ۳ هزار نفر تا کنون بی‌خیال سردفتری شده‌اند

با وجود همه تلاش‌ها اما فقط بخش کوچکی از پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری که اکثراً دفتریاران سابق بودند و رابطه نزدیک‌تری با سازمان ثبت و کانون سردفتران داشتند توانستند از این مزیت بهرمند شوند و به بقیه پذیرفته‌شدگان برخلاف قانون و در اقدامی جدیدالتأسیس اعلام شد، موظف هستند در دوره‌های کارآموزی شش ماهه تا ۱۴ ماهه شرکت کنند و در نهایت پایان اسفندماه سال ۱۴۰۲ سخنگوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اعلام کرد که فقط ۸۵۰ نفر از نفر پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری ۱۴۰۱ توانسته‌اند ابلاغ سردفتری خود را دریافت کنند.

در شرایطی که بعد از برگزاری اختبار سؤال اصلی پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری این بود که چه زمانی بالاخره کارآموزی آغاز خواهد شد و حتی برخی از اخبار درباره آغاز آن از بهمن ماه حکایت داشت ولی اکنون با ورود به اردیبهشت ماه هنوز قفل این خان برداشته نشده و فقط از ابتدای اردیبهشت اعلام شده که پذیرفته‌شدگان باید مبلغی که از ۴/۵ میلیون تومان برای دوره کارآموزی شش ماهه شروع و به ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان برای دوره کارآموزی ۱۴ ماهه می‌رسد، باید پرداخت کنند.

اکنون که سازمان ثبت لیست اسامی کارآموزان و مدتی کارآموزی را که در دوره‌های شش تا ۱۴ ماهه باید طی شود، اعلام کرده مشخص‌شده به استثنای کمتر از هزار دفتریاری که ابلاغ سردفتری خود را قبل از عید گرفتند از ۹هزار و ۵۳۴ فقط ۵ هزار و ۳۶۰ کارآموز دیگر مانده‌اند و می‌توان گفت سازمان ثبت و کانون سردفتران در یک اتحاد نامیمون توانسته‌اند با طولانی و پیچیده کردن خان‌های پذیرش سردفتری بیش از ۳ هزار نفر از پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری سال ۱۴۰۱ را مجبور کنند به این جمع‌بندی برسانند که عطای سردفتری را به لقایش ببخشند.

■ کارآموزی طولانی راه‌حلی برای منصرف کردن بقیه پذیرفته‌شدگان

حتی رسیدن به مرحله کارآموزی هم پایان مسیر سخت سردفتر شدن نیست و بر اساس چیزی که برای دوره کارآموزی پیش‌بینی شده قابل‌تصور است، بسیاری دیگر از پذیرفته‌شدگان نیز مجبور شوند از این قطار پیاده شوند. هر چند با وجود هزینه‌های مختلفی که پذیرفته‌شدگان سردفتری تا اینجای کار پرداخت کرده‌اند، اکنون نیز باید به طور متوسط ۷/۵ میلیون تومان دیگر برای کلاس‌های دوره کارآموزی پرداخت کنند، ولی مسئله مهم‌تر وقت و انرژی است که باید تازه از اینجا کار بگذارند.

در حالی که ۱۰ روز از ابتدای اردیبهشت برای تکمیل وجه و پرونده به کارآموزان زمان داده‌شده ولی بخش آموزش قوه‌قضائیه که مسئولیت این بخش را بعد از فراز و نشیب‌های بسیار قبول کرده حتی از اعلام زمان آغاز این کلاس‌ها نیز خودداری می‌کند و برخی از اخبار حاکی از این است که بعد از چندین ماه معطل کردن داوطلبان برای آغاز دوره کارآموزی در بسیاری از استان‌ها مخصوصاً استان‌ها پرجمعیت هنوز حتی اساتید مورد نیاز براساس سرفصل‌ها نیز انتخاب نشده و با آنها قرارداد بسته نشده‌است. حال تصور کنید پذیرفته شده‌ای که حداقل نیمی از سال پیش‌رو و شاید تا ۱۴ ماه آینده را باید در کلاس‌های کارآموزی سردفتری شرکت کند حتی نمی‌داند بعد از گذشت ۲۰ ماه از برگزاری آزمون کی قرار است سر کلاس‌هایی که از طرف سازمان ثبت اجباراً بر سر راه آنها گذاشته‌شده بنشینند.

■ چالش کارآموزی با زندگی شخصی پذیرفته‌شدگان

در کنار اینکه سردفتران بسیاری اصل این نوع کارآموزی را کاری عبث می‌دانند و معتقدند فقط موجب اتلاف بیش از پیش وقت پذیرفته‌شدگان جدید خواهد شد و بیان می‌کنند خود آنها طی دو هفته یا حداکثر یک ماه حضور در یک دفترخانه به شکل عملی نحوه کار به عنوان سردفتر را آموخته‌اند، حتی هنوز مشخص نیست که دقیقاً چند روز قرار است این کارآموزی ادامه پیدا کند.

در حالی که سرفصل‌های بسیار با ساعات متمادی از طرف سازمان ثبت اعلام‌شده که بسیاری از این سرفصل‌ها و همچنین زمان اختصاص یافته برای آنها مورد انتقاد قرار گرفته اینکه چند روز و در چه ساعاتی قرار است این کلاس‌ها برگزار شود و آیا کلاً به شکل حضوری یا غیرحضوری خواهد بود یا بخشی از آن حضوری و بخش دیگر غیرحضوری است نیز در سایه‌ای ابهام قرار دارد.

تصور کنید در حالی که مشخصاً اکثر پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری متأهل و شاغل هستند، بعد از نزدیک دو سال از شرکت در آزمون سردفتری حتی نمی‌دانند مجبور هستند از کی، چند روز و چند ساعت در هفته از شغل و زندگی خود بزنند تا در دوره کارآموزی سردفتری شرکت کنند و تازه بعد از طی دوره کارآموزی دوباره در امتحان پایان دوره شرکت کنند و احتمالاً بعد از آن نیز باید وارد خان جدیدی شوند که سازمان ثبت و کانون سردفتران برای آنها برنامه‌ریزی کرده‌اند که به شکل کاملاً قابل‌تصور است پذیرفته‌شدگان بسیار دیگری که بیش از این امکان معطل کردن وضعیت زندگی خود تا معلوم شدن تصمیمات سازمان ثبت را ندارند و درحالی که به شکل مداوم به آنها القا می‌شود که حتی اگر بتوانند به منصب قضا وارد شوند، آینده چندان درخشانی پیش‌روی آنها نیست، اصلاً بی‌خیال منصب سردفتری شده و از ادامه این مسیر کناره‌گیری کنند.

> تصور کنید در حالی که مشخصاً اکثر پذیرفته‌شدگان آزمون سردفتری متأهل و شاغل هستند، بعد از نزدیک دو سال از شرکت در آزمون سردفتری حتی نمی‌دانند مجبور هستند از کی، چند روز و چند ساعت در هفته از شغل و زندگی خود بزنند تا در دوره کارآموزی سردفتری شرکت کنند و تازه بعد از طی دوره کارآموزی دوباره در امتحان پایان دوره شرکت کنند و احتمالاً بعد از آن نیز باید وارد خان جدیدی شوند که سازمان ثبت و کانون سردفتران برای آنها برنامه‌ریزی کرده‌اند

■ راهکار سند تحول و تعالی قوه قضائیه در مورد کارآموزان

وضعیت بغرنج فعلی به یکباره برای کارآموزان ایجاد نشده و کاملاً قابل تصور بود زمانی که آغاز یک فرآیند اینگونه پیچیده و سخت باشد، طبیعتاً بسیاری از افراد از ادامه مسیر آن انصراف خواهند داد و شاید به همین دلیل است که حتی در سند تحول‌وتعالی قوه قضائیه که در تاریخ ۱۴۰۳/۱/۶ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید در بخش راهکارها در برابر دشواری دسترسی عمومی به خدمات حقوقی بخش‌های مختلف دستگاه قضا از جمله معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، در میان مدت موظف به «راه‌اندازی سامانه جامع کارآموزی به منظور ارتقای آموزش کارآموزان وکالت، کارشناسی رسمی و سردفتری به گونه‌ای که داوطلبان با حداقل حضور فیزیکی و به صورت برخط بتوانند آموزش‌های لازم را دریافت کرده، در آزمون‌ها و جلسات دادگاه شرکت کرده، گزارش‌های لازم را بارگذاری کرده و از طریق آن کلیه امور مربوط به وظایف کارآموزی خود را پیگیری کنند» شده‌اند. اتفاقاتی که در مدت اخیر پیش آمده نشان می‌دهد نه‌تنها بخش‌های مسئول به سمت ایجاد چنین سامانه‌ای حرکت نکرده‌اند، بلکه از اهمال‌های همزمان سازمان ثبت با کانون سردفتران می‌توان برداشت کرد، تعمدی وجود دارد تا با طولانی کردن بی‌مورد فرآیند پذیرش سردفتران در شرایطی که اکنون به دلیل قانون تسهیل مجبور به برگزاری آزمون سردفتران شده‌اند و امسال نیز بعد از یک دوره تأخیر دوباره مجبور به ثبت‌نام برای برگزاری آزمون جدید هستند تا جای ممکن شرایط را سخت کنند تا افرادی که امکان دارد برای این منظور برنامه‌ریزی هم کرده‌اند، از این اقدام منصرف شوند.

گزارش ۳

مهسا گربندی

طرحی سودمند برای شهرداری و پولداران!

پول بده وارد طرح ترافیک شو!

قرار است که طرح ترافیک در نیمه اول امسال نهایی شود و تغییراتی داشته باشد، آیا این تغییرات دردی از ترافیک شهر را دوا خواهد کرد؟

طرح ترافیک که از ابتدا برای کاهش بار ترافیک سنگین در تهران به راه افتاد حالا بیشتر به طرحی تبدیل شده که در ازای پرداخت پول به هر کسی اجازه ورود به محدوده را می‌دهد، برخی معتقدند که درآمدزایی از این طرح برای شهرداری از کارآمد بودن آن مهمتر است، چراکه دروازه محدوده تعیین شده در طرح ترافیک با واریز پول به حساب شهرداری باز می‌شود. وقت بازنگری رسیده. مشخص است طرح ترافیک نتوانسته آنطور که باید و شاید مؤثر واقع شود، البته گفته شده که در سال جاری، تغییراتی در این طرح اعمال می‌شود. طرحی که هنوز جزئیات آن به طور کامل اطلاع‌رسانی نشده اما برآیند آن چیزی که در گفت‌وگو با مدیران شهری در رسانه‌ها منتشر شده نشان می‌دهد قرار نیست رویه «پول بده و وارد طرح ترافیک شو» تغییر کند.

هر روز پایتخت‌نشینان زمان زیادی از عمر خود را در ترافیک سپری می‌کنند. سؤال مهم این است؛ مدیران شهری که باید تمام دغدغه‌شان را صرف مهار ترافیک و آلودگی هوا کنند تا امروز چقدر توانسته‌اند در این زمینه اقدامات ویژه و مؤثری را انجام دهند؟ از آنجایی که شهروندان هر روز طعم تلخ ترافیک و آلودگی هوا را می‌چشند، از عملکرد مدیران شهری ناراضی هستند.

■ مترو و اتوبوس کم، طرح ترافیک گران!

طرح ترافیک مثل همه طرح‌ها و تصمیمات دیگر سود و زیانی دارد، اما سود این طرح مستقیم به جیب شهرداری وارد می‌شود، چراکه نه‌تنها موجب خلوت شدن شهر نخواهد شد، بلکه باعث ایجاد یک تبعیض دیگر بین قشر ضعیف و قوی نیز می‌شود؛ قشر قوی که مشکل چندانی برای پرداخت این پول ندارد می‌تواند در ازای پرداخت مبلغ طرح ترافیک وارد محدوده تعیین شده شود و اما قشر ضعیف ناچار است چند قدم آن طرف‌تر بایستد! در واقع طرح ترافیک، تبعیض طبقاتی را بیشتر می‌کند، چراکه به واسطه آن خواسته یا ناخواسته شهر را خط‌کشی می‌کنند تا آنهایی که از وضعیت مالی خوبی برخوردارند بتوانند وارد خط‌کشی شوند و آنهایی که شاید به سختی اتومبیلی برای زندگی راحت فراهم کرده‌اند نیز اجازه استفاده از وسیله‌نقلیه‌شان را نداشته باشند. از سوی دیگر اما، وسایل نقلیه عمومی آنقدر کم است که تعداد زیادی از شهروندان چاره‌ای جز استفاده از خودروی شخصی ندارند. در حالی که باید مترو و اتوبوس به قدر کافی در اختیار مردم قرار بگیرد تا آنها به استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی ترغیب شوند، اما شرایط کاملاً برعکس است. کافی است سری به سطح خیابان شهر بزنید تا افرادی را ببینید که در ساعاتی از روز ۴۵ دقیقه فقط منتظر هستند تا اتوبوسی از راه برسد و سوارشان کند. در چنین شرایطی چطور می‌توان از کارمندان و کارگرانی که می‌خواهند به موقع سر کار برسند توقع داشت تا از این وسایل حمل و نقل عمومی استفاده کنند و خودروی شخصی‌شان را کنار بگذارند؟

■ تغییر زمان و محدوده اجرا

روز گذشته شهریار افندی‌زاده، مدیر عامل سازمان حمل و نقل ترافیک شهر تهران با اشاره به اینکه بازنگری در نحوه اجرای طرح ترافیک قطعی است، گفت: «بازنگری در نحوه اجرای طرح ترافیک شامل زمان و محدوده اجرا است.» او درباره تغییر در اجرای طرح ترافیک در تهران اظهار داشت: «در حال دریافت پیشنهادات و اطلاعات از سوی جامعه دانشگاهی درباره بازنگری در طرح ترافیک هستیم و پس از بررسی این مرحله، موضوع در کمیته‌ای ویژه بررسی نهایی خواهد شد.»

او اظهار داشت: «حذف حلقه دوم طرح ترافیک یا محدوده زوج و فرد یکی از این مسائل است که بررسی خواهد شد.» مدیر عامل سازمان حمل و نقل ترافیک شهر تهران با اشاره به اینکه بازنگری در نحوه اجرای طرح ترافیک قطعی خواهد بود و امسال تغییر می‌کند، گفت: «تغییر در نرخ طرح ترافیک جدای این موضوع است و تصمیم در این زمینه بر عهده شورای شهر تهران است.»

■ کمک به شب مردگی خیابان‌ها!

محسن هرمزی، معاون حمل و نقل شهرداری تهران نیز از نهایی شدن به‌روزرسانی طرح ترافیک در نیمه اول سال خبر داد و گفت: «طرح زوج و فرد حذف‌شده و خودروها و موتورهای برقی قابلیت تردد بدون محدودیت دارند.» او اظهار داشت: «حوزه طرح ترافیک در سال‌های اخیر با توجه به مقتضیات زمانی به‌روز رسانی نشده که در نیمه اول سال نهایی می‌شود. بعد از نهایی‌شدن تغییرات، طرح اصلاحی در نهادهای بالادستی مورد بررسی و تصویب قرار می‌گیرد و بعد از آن نسبت به ابلاغ و اجرا اقدام می‌شود.» معاون حمل و نقل شهرداری تهران تصریح کرد: «جزئیات تغییرات بعد از نهایی شدن به اطلاع شهروندان می‌رسد، اما طبق مطالعات جدید، طرح زوج و فرد نخواهیم داشت و قواعدی مبتنی بر حوزه برقی‌سازی وضع می‌شود یعنی خودروها و موتورسیکلت‌های برقی قابلیت تردد بدون محدودیت خواهند داشت. در محدوده بازار و منطقه ۱۲ نیز محدودیت هایی برای تردد موتورسیکلت‌های بنزینی ایجاد خواهد شد.» هرمزی ادامه داد: «طرح جدید ترافیکی را به نحوی مدیریت خواهیم کرد که از شب مردگی خیابان‌ها کم کنیم، زیرا طرح ترافیک سال‌ها باعث شده که به شب مردگی خیابان‌ها کمک کند.» هر چند کاهش شب مردگی اقدام خوشایندی به نظر می‌رسد، اما مسئولیت اصلی معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران کاهش ترافیک است و نه شب مردگی! امید است که با به کارگیری متخصصان و متبحران در این حوزه، طرح ترافیکی که تا امروز کارایی خود را از دست داده‌بود، به طرحی کارا و پویا تبدیل شود و تبعیض میان قشر غنی و فقیر را بیش از پیش نکند.

خبر کوتاه

■ مرکز رصد جمعیت کشور سازمان ثبت احوال اعلام کرد: در سال ۱۴۰۲ میانگین سن پدر و مادر در اولین فرزندآوری به ترتیب ۳۲/۱ و ۲۷/۳ سال بوده‌است.

■ مدیر عامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران از احداث ۱۱ جایگاه سوخت کوچک مقیاس تا پایان شهریور ۱۴۰۳ خبر داد.

■ وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه آیین‌نامه مدرسه تراز سند تحول نهایی شد، گفت: هیچ مانع قانونی برای ثبت‌نام دانشجو معلمان در طرح تأمین مسکن فرهنگیان وجود ندارد.

■ رئیس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌های وزارت بهداشت گفت: برای نخستین‌بار در کشورمان اعضای یک بیمار پس از آمبولی ریه و ایست کامل قلبی، به بیماران نیازمند عضو اهدا شد.